

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF IN EISDEN, MAASMECHELEN, PLANGEBIED THE BAKERY

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 307

Rapport opgemaakt door: Emmy Nijssen en Jelle Defrancq

Derbystraat 55
9051 Gent

november 2016
Dossiernr. 20197.R.01
Gent

1 INLEIDING

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer van de geplande ontwikkeling van een belevenis bakkerij aan de Zetterlaan zn in Eisden, Maasmechelen.

Op basis van de landschappelijke gegevens van het de omgeving van het studiegebied (heide) kan gesteld worden dat het een oninteressante locatie is geweest in de (late) middeleeuwen en de Nieuwe tijd. De grond was te onvruchtbaar om op te akkeren en er waren geen (water)wegen in de buurt die voor handel konden zorgen.

Deze heide is waarschijnlijk ontstaan in de vroege of volle middeleeuwen. Door ontbossing voor het vrijmaken van landbouwgrond en het winnen van hout, krijgt de wind vat op de zandige bodem. Het zand waait op en zorgt voor een niet te bewerken ondergrond. Hiermee wordt het landschappelijk gezien lastig te bepalen welke gebieden in de late prehistorie en de Romeinse tijd geschikte locaties waren voor bewoning. Immers de wind zorgt ervoor dat sommige delen geërodeerd raken en andere delen afgedekt. Daarnaast is het lastig te bepalen of de aanwezige hogere delen gevormd zijn tijdens de laatste ijstijd of in de vroege of volle middeleeuwen.

De aangetroffen archeologische sporen en vondsten bieden echter uitkomst. Rondom het studiegebied zijn in het verleden vele vondsten gedaan met name uit de Romeinse tijd en de Vroege Middeleeuwen. Het betreft naast nederzettingssporen als gebouwplattegronden en waterputten ook grafstructuren als tumuli, een sarcofaag en een kapel met merovingische en wellicht jongere graven. Daarnaast zijn er in de omgeving vuurstenen vondsten gedaan die gedateerd kunnen worden in de steentijd. Hiermee kan de archeologische verwachting van het plangebied gesteld worden op hoog.

In de 19^e eeuw wordt het Zuid Willemskanaal aangelegd dat voor een betere ontsluiting van het gebied zorgt. In 1922 wordt vlak ten noorden een kolenmijn in gebruik genomen en ten westen verrijst het tuindorp waar de werknemers van de mijn konden wonen. Niet lang daarna is het plangebied ingericht als meertje, mogelijk om de mijn van voldoende (koel)water te voorzien). Het aanleggen van dit meertje zal ervoor gezorgd hebben dat alle mogelijk aanwezige archeologische sporen van landbouwers in de ondergrond verdwenen zullen zijn. Sporen van jagers en verzamelaars kunnen op grotere diepte wel nog aanwezig zijn.

In het studiegebied zal een belevenis bakkerij gerealiseerd worden. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt 5.387 m². Hiervan wordt 1.518 m² bebouwd en 3.155 m² verhard, waarvan 2.092 m² met asfalt, 836 m² met mega linea betegeling en 227 m² met witte kiezel. Tenslotte wordt 714 m² ingericht met inheems groen. Het gebouw wordt gefundeerd op poeren (32 stuks van gemiddeld 1.50 bij 1.50 m) die een betonplaats stutten. Op deze betonplaat zal vervolgens de bakkerij gebouwd worden. Daarnaast zal er een liftput gerealiseerd worden van 2.25 x 2.70 en 1.30 m -mv diep. Ten noorden van het gebouw zal een bufferbekken gerealiseerd worden van ca 26 m lang, 6 m breed en 1,5 m diep. Geen van deze verstoringen zal een effect hebben op een eventueel dieper gelegen steentijdniveau.

2 GEMOTIVEERD ADVIES

Het gevoerde bureauonderzoek is naar onze mening volledig als archeologisch vooronderzoek bij aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning voor de ontwikkeling van een belevenis bakkerij aan de Zetterlaan zn in Eisdën, Maasmechelen.

De landschappelijke, archeologische en historische gegevens die verzameld zijn bij de bureaustudie maken in vergelijking met de bekende gegevens over bodemverstoringen dat het potentieel tot kennisvermeerdering gering is. Een kosten-baten afweging pleit daarom voor het afzien van verder onderzoek. Bijgevolg dient ook geen programma van maatregelen te worden opgesteld.